

Interpellationssvar 2012:48 om Ersta vändpunkts Barn- och tonårsprogram

Interpellanten Roger Mogert (S) ställer i en interpellation följande frågor till T.f. Socialborgarrådet Marie Ljungberg Schött.

1. *Är det rimligt att det är minst 65 barn som väntar i kö på att få stöd?*
2. *Delar du uppfattningen att vi borde göra mer för de här barnen?*
3. *Är borgarrådet beredd att verka för att erforderliga medel anslås till verksamheten?*

Att ge barnen stöd och skydd de behöver för att växa upp under trygga och goda förhållande är viktigt. Barn till missbrukare utgör en särskilt utsatt grupp vars behov det är speciellt angeläget att uppmärksamma. Att kunna erbjuda olika gruppverksamheter är betydande för barn och unga, och deras framtid. De får en möjlighet att upptäcka att de inte är ensamma, de får stöd i att förstå att det inte är deras fel att någon i familjen missbrukar och om vad missbruk är och hur det kan påverka en familj. Genom samtal och övningar får barnen träna sig i att dela upplevelser med andra, sätta gränser och känna igen sina egna behov och känslor.

Missbruk är ett folkhälsoproblem som inte bara drabbar den missbrukande personen utan i hög grad även familjen och närstående. Barnen är särskilt utsatta. Att inte bara fokusera på den missbrukande personen, utan även se och möta hans eller hennes barn och andra närståendes behov har stor betydelse för att skapa en helhetssyn på missbrukets konsekvenser. För att göra detta är det väsentligt att det finns tydliga rutiner för samverkan mellan olika verksamhetsområden för att barn till föräldrar med missbruks- och/eller psykiska problem ska uppmärksammas och hur staden kan tillgodose barnets behov på ett bra sätt.

Flera stadsdelsförvaltningar i Stockholms stad vittnar om en utmaning i att kontinuerligt hålla igång stödgrupper för barn till missbrukare. Det finns generella svårigheter att rekrytera barn till stödgrupper, då barnets vårdnadshavare oftast behöver samtycka till att barnet deltar och ofta också se till att barnet kommer till gruppverksamheten. Missbruk är skambelagt och det krävs ofta en god relation och motiverande samtal för att övertyga föräldrar om att deras barn skulle må bra av att delta i en stödgrupp. Det finns även en utmaning i att få barnen att fullfölja sin medverkan i en stödgrupp. För att kunna nå och hjälpa fler barn har Alliansen i Stockholms stad avsatt medel för stöd till barn till missbrukare i tertiärrapport 2, 2012. En satsning som följdes upp i budget 2013 där ytterligare en miljon kronor avsattes för barn till missbrukare. En viktig satsning för att stärka stadens arbete och för att kunna nå fler barn som lever med missbrukande föräldrar. Jag välkomnar den lagändring som Alliansregeringen fört fram och som trädde i kraft den 1 maj 2012. I och med lagändringen finns det idag en laglig rätt för socialtjänsten att besluta om att ett barn ska få vård, även om det är mot den ena vårdnadshavarens vilja, förutsatt att vården krävs för barnets bästa. Tidigare krävdes båda vårdnadshavarens samtycke för att ett barn ska få vård. Lagändringen styrker även att om barnet självt anses kunna samtycka till eller motsätta sig olika behandlingar krävs inget samtycke från vårdnadshavarna.

Det är viktigt att staden uppmärksammar de barn som lever i familjer med missbruksproblematik för att stärka de unga för att de ska må bättre och lyckas bättre i skolan. Alla stadsdelsförvaltningar erbjuder råd och stöd till föräldrar i någon form samt insatser efter en utredning utifrån barnets individuella behov. Alla stadsdelar har däremot inte egna stödgrupper av olika anledningar. Flera stadsdelsförvaltningar har valt att hänvisa barnen till Ersta Vändpunkten. Ett samarbete som fungerar väl. Några exempel på verksamheter i Stockholms stad är Humlan i Farsta som riktar sig till barn och unga i ålder 6-23 år som lever i en familj där någon är beroende av alkohol eller droger. Spånga-Tensta erbjuder stöd via "Solrosen", som vänder sig till barn 7-12 år vars föräldrar har missbruksproblem. Föreningen Maskrosbarn driver "stödgrupper på maskrosbarn", vars syfte är att stödja ungdomar i åldern 14-17 som lever i familjer med missbruk och/eller har en psykisk sjukdom. Verksamheten får ekonomiskt bidrag via Organisations och föreningsutskottet (OFU).

Under 2012 deltog 197 personer i Ersta vändpunktens gruppverksamhet för stöd till missbrukares anhöriga. 93 av dessa deltog i barn och tonårsgruppen. Av dessa barn bodde 68 procent i Stockholms stad. I slutet av 2012 hade de 65 barn som står i kö och uppskattningsvis två tredjedelar är barn boende i Stockholms stad. Det pågår i skrivande stund en inbjudan till grupper för 2013 och en avstämning om hur stort intresse finns bland de barn som står i kö. Intresse, och vilken åldersintervall som behövs, varierar från en termin till en annan.

Ersta vändpunkten gör ett gott och viktigt arbete med att stärka de unga vars föräldrar är missbrukare, eller befinner sig i riskzonen. Att bryta ohälsosamma mönster är väl mottaget och viktigt inslag i Stockholms stads insatser för dessa barn. Därför har vi öka verksamhetens bidrag för 2013. Stockholms stad har sedan 1999 lämnat ett årligt bidrag för verksamhetens arbete. Ersta Vändpunkten fick under 2012 1 591 000 kronor i verksamhetsbidrag från Stockholms stads Organisations- och föreningsutskott (OFU). För 2013 ökar verksamhetsbidraget till 2 100 000 kronor för 2013. I samband med beslut för verksamhetsåret 2013 gavs ytterligare 300 000 kronor gav i tillägg för verksamhetsbidraget 2012.

Att stödja de barn som lever med missbrukande föräldrar är viktigt ut flera perspektiv. Inte minst för barnet själv.

Stockholm den 17 januari 2013

Marie Ljungberg Schött
T.f. Socialborgarråd